

ofiary-zbrodni-katynskiej-upamiętnione-w-bykowni/ (dostęp 12.03.2023).

J. Różalska
uzup. U. Makowska.

Solarz Stanisław, wymieniany w aktach krak. cechu muratorów i kamieniarzy 23 IV 1606, gdy jako „towarzysz rzemiosła murarskiego i stameckiego stanąwszy przed obliczem panów mistrzów skarżył się o zadanie słów nieuczciwych na Jana Zrobka [Jan Rozmus *alias* Zrzobek], także towarzysza tego rzemiosła”.

ANK, Cechy murarzy, kamieniarzy, cieśli i studniarzy w Krakowie i Kazimierzu, nr 43: *Regestum seu liber actorum contubernii murariorum, fabrorum et stamecium clariss[mae] urbis Cracoviensis*, 1572-1743, s. 212, 213.

K. Mikocka-Rachubowa

Soldenhoff, pani, w 1819 pokazała na wystawie w Warszawie rysowaną bistrem „z wielką pilnością” kopię *Madonny* wg Jacopa Palmy (il Vecchio). Przymuszalnie tożsama z **Teresą Soldenhoff** z Kielczewskich, ur. ok. 1770, zm. w październiku 1828 Warszawa, pochowaną 8 X t.r. na cmentarzu Świętokrzyskim w Warszawie, która była żoną Jana, barona, matką malarza amatora Aleksandra Wincentego Soldenhoffa i malarki amatorki Pelagii Soldenhoff.

Nie można wszakże całkowicie wykluczyć, że określenie „pani Soldenhoff” zostało pomyłkowo użyte przez Ignacego Kochanowskiego w rec. z wystawy i że autorką, o której pisał, była Pelagia Soldenhoff (panna).

Orzeł Biały, 1819 t. 2, s. 35 (Kochanowski I.). – Kur. warsz., 1828 nr 272, s. 1139 (nekrolog). – Dod. do gaz. kur. Litewskiego, 1837 nr 248, s. 687, nr 251, s. 700, nr 253, s. 706. – Kozakiewicz, s. 11, 23 (identyfikowana z Pelagią Soldenhoff). – Tyszka A.T., *Nekrologi „Kur. warsz.” 1821-1939*, t. 1: 1821-45, W. 2001.

A. Straszewska

Soldenhoff (Soldenhov, Soldenhof) **Aleksander Juliusz Jakub Józef** (Alexander Jules Jakob Joseph), malarz, dekorator teatralny, ur. 8 VII 1849 Łyszkowice k. Łowicza (Wola

Przedborska?), zm. 1 VIII 1902 Zurych; syn malarza amatora Aleksandra Wincentego Soldenhoffa (zob.), ojciec szwajcarskiego malarza, grafika, scenografa i konstruktora samolotów Alexandra Leo Soldenhoffa (1882-1951) oraz szwajcarskiego rzeźbiarza i rysownika technicznego Maxa (Maximiliena) Léona Soldenhoffa (1886-1954). Wczesną młodość spędził w Warszawie, gdzie, wg Antoniego Sygietyńskiego, uczęszczał od ok. 1864 do Klasy Rysunkowej. W 1869-70 studiował w klasie malarstwa i rzeźby SSP w Krakowie; w 1870 na wystawie studenckiej w salach bursy zaprezentowano jego rys. wg odlewów gipsowych: *Wenus* i *Głowa Mojżesza* (które, zdaniem sprawozdawcy Czasu, nosiły „cechę poprawności rysunku i dobrego pojęcia przedmiotu”), a ponadto studia z żywego modelu. W l. 1870-72 S. kontynuował naukę w akademii w Monachium (20 XII 1870 zapisał się do Antikenklasse); był tam uczniem Carla Theodora Piloty’ego. Podczas studiów poznał Arnolda Böcklina. Przez współczesnych był zaliczany do ścisłego grona pol. kolonii artystycznej w Monachium (obok m.in. Chmielowskiego, Brandta, Chełmońskiego, Gierymskich); utrzymywał przyjacielski kontakt z poznanym jeszcze w Warszawie Maksymilianem Gierymskim. W 1873 w TPSP w Krakowie oraz na lokalnej wystawie monachijskiej pokazał obraz ol. *Wizyta w klasztorze* (inaczej *Odwiedziny w klasztorze*), malowany „z wielkim uczuciem i sumiennnością”. W l. 1872-74 był członkiem monachijskiego Kunstvereinu (w 1873 zakupiono do losowania jego obraz *U źródła*).

W 1873 przeniósł się do Szwajcarii; początkowo zamieszkał w Bazylei, następnie w Genewie, gdzie w 1881 ożenił się z Césarine Audé, krawcową; w 1886 zamieszkał z rodziną w Zurychu. Pracował jako malarz teatralny w teatrze miejskim. Specjalizował się również w malarstwie dekoracyjnym – ozdabiał wnętrza Château-Rouge i restauracji Metropol w Zurychu. Ponadto malował sceny rodzajowe i drobniogowo wykończone nastrojowe pejzaże alpejskie, w których wydobywał potęgę i majestat gór (ukazywał m.in. lodowce, spowite chmurami skaliste szczyty, wodospady).

W zb. Bibl. Pol. w Paryżu: *Pejzaż - Park*, z albumu Heleny Mickiewiczówny, ol. papier naklejony na tekturę.

W l. 1989-2020 na aukcjach za granicą: *Młoda tancerka z kieliszkiem szampana*, 1895, *Pejzaż ze stawem i parą przy ognisku*, *Küsnacht*, 1897, *Wi-*